

Kitajci dozorel in bo nova vlada prisiljena, da zbere vse sile za izgradnjo novega reda in za ustvaritev trajnega miru na Daljnem vzhodu.

Iz življenja novega japonskega ministrskega predsednika. Novi japonski ministrski predsednik baron Hiranuma je star 73 let in je po poklicu pravnik. Že leta 1907

je bil pomočnik pravosodnega ministra, leta 1923 je postal sam minister za pravosodje. Leta 1926 je bil po daljšem umiku iz političnega življenja pozvan v tajni državni svet kot podpredsednik, pred tremi leti je postal predsednik tega sveta. Hiranuma se veseli med Japonci slovesa zelo sposobnega državnika.

Novice iz španske državljanske vojne

Prodirajoče in obrambno napadanje nacionalistov

V dveh številkah smo že pisali o veliki ofenzivi generala Franca, katero je naperil proti rdeči pokrajini Katalonija, iz katere se zalaga preostanek komunistične vojske s prehrano ter z raznimi vojnimi potrebščinami, katere dovažajo v katalonsko prestolico in pristanišče Barcelono sovjetske, francoske, iriške ter ameriške ladje. General Franco je v dosego cilja že prekorajčil reko Ebro, katera je radi topečega se snega narasla za 5 m, pri mestu Asco. Te nacionalne čete napadajo rdeče postojanke v gorovju Lena in bodo zasedle važno obmorsko mesto Tarragona, od katerega so bile 3. januarja oddaljene komaj 40 km. S prodorom do Tarragone bodo od-

rezane rdeče katalonske čete, katere so v najnevarnejšem položaju trikotja Tarragona—Tortosa—Mora de Ebro.

Dne 2. januarja deset dni trajajoča in za nacionaliste zmagovita katalonska bitka je prinesla Francu 16.200 ujetnikov in zasedbo 50 vasi v pokrajinah Lerida in Tarragona.

Da bi pa bil general Franco pri srditih napadih na Katalonijo osiguran pred nenadnimi presenečenji rdeče armade, ki je zbrana krog Valencijske in Madrida, je začel z napadi na tem področju pri mestu Sagunt. Ti boji imajo očitno le namen vezati rdeče čete generala Miaje, da bi ne začel s kako nenadno ofenzivo in razbremenil rdečo katalonsko armado, katera je v obupni stiski.

Rdeče skladišče za strelivo zletelo v zrak

Kako razpoloženje vlada v glavni rdeči postojanki v Madridu, je jasen dokaz strahovita eksplozija, katero je doživel Madrid za novo leto. Vrhovno vodstvo rdečih je nakopičilo v bivši španski prestolici v Madridu velike množine streliva. To municijsko skladišče je zletelo v noči na novega leta radi v neposredni bližini izbruhlega požara v zrak. Eksplozija je bila tako strahovita, da je porušil zračni pritisk v okolici 100 m vse hiše tako, da ni o njih nobene sledi več. Poškodovano je vse središče Madrida in smrtnih žrtev je nad tisoč. Podrobnosti o eksploziji čuvajo rdeče oblasti v največji tajnosti. Na dnevnem redu so seveda številne aretacije, ki bi naj dognale krivce.

NAŠA PESEM

Kmečkim družinam najboljši dar,
naših svetinj zvesti čuvar,
prave politike močen krmar,
krščanske prosvete svetel žar,
v »Kmečkem delu« gospodar,
naših krajev zgodovinar,
boljše bodočnosti oratar —
in Tebi naj se toži mar
za 32 din majhen denar
za ta veliki vsaktedenski dar
»Slovenski gospodar«? —
Nikdar!

Zato naroči ga, čitaj ga, priporočaj ga!
»Slovenski gospodar«,
Maribor, Koroška cesta 5.

Pisalni stroj v letalu piše na brezžično narekovanje

Amer. letalske družbe na vso moč tekmujejo med seboj, katera bo svojim gostom nudila kaj bolj modernega udobja med vožnjo. Najnovejša pridobitev na tem polju pa je vsekakor letalo, ki ima s seboj pisalni stroj, ki sam posluša brezžično od drugod oddana poročila ter jih takoj sproti sam tipka. Novice, ki brezžično prihajajo v letalo z zemlje, so takoj natipkane na koščku papirja. Ljudem, ki se vozijo v letalu, posledaj ne bo več treba poslušati brezžičnih novic, marveč bodo kar sproti brali kose papirja, ki bodo letel iz stroja z natipkanimi novicami. Stroj je tako uren, da napiše 60 besed v eni minuti.

V mrežah greha

2.

Štefan se je tako podal proti mestu, kakor da bi imel pred seboj kak določen cilj. Toda jedva je prišel do konca ulice, je začel hoditi počasneje. Vprašal se je, kam prav za prav namerava. Od doma je šel z nekim podzavestnim čutom, da mu bo sreča mila in bo našel svojo plavalaso lepotico. Na pot se je bil podal z neko samozavestjo, ki ne pozna fizičnih in zemljepisnih nemožnosti. Taka samozavest je hranila srednjeveške viteze. Niti Don Kišot ni bil bolj samozavesten, ko je šel iskat svojo Dulcinejo, ko Štefan, ko je v mestu, ki je štel devetdeset tisoč prebivalcev, hotel najti deklico, ki ji ni vedel niti imena niti naslova.

Za hip se je ustavil in se še enkrat vprašal, kam gre. Pri tem je ugotovil nekaj dejstev. Predvsem to, da je nor. Drugič to, da je eno dekle v takem mestu, kakor je Pikerton, toliko, kakor ena šivanka v kopicici slame.

Čez čas je zamahnil z roko in polglasno zagodel: »Nor sem, nor tja! Hoditi po ulicah je še vedno boljše kot pa doma ždeti in se dolgočasiti.«

Hipoma se mu je zazdelo, da je njegovo življenje pogrešeno. Kdo bi v mladih letih vedno doma plesnel. Mladost je za zabavo!

»Najti moram to dekle, naj stane, kar hoče!« je dejal odločno.

1

Zamislil se je. V spomin si je priklical dekletov obraz.

»Po obrazu bi sklepal, da je Poljakinja ali Litvanka,« je predel svoje misli. »Stanuje torej najbrž v delavskem okraju. A kje?«

Spomnil se je na dve središči, kjer so se zbirale vesti iz vse okolice: socialni klub in papirnico Pakenzen. Ti središči sta oskrbovali z novicami vse dele mesta. A prej sta vse preresetali po svojih neizprosni načelih. Malo je bilo ljudi, ki bi pri rešetanju ostali nepoškodovani na svojem poštenju. Čim bolj je bil kdo znan in čisljan, tem bolj so udarili po njem, ker se reševalci niso ozirali na kakovost oseb in so si brez strahu zelo brusili jezike. Dasi Štefan ni zahajal niti v klub, niti v papirnico, je vendar vedel, da tam lahko izve vse, kar se sploh da izvedeti.

Najprej je šel v klub, ker je bil bliže. Na stopnišču mu je udaril v nos tobakov dim. V naslednjem trenutku je vstopil v dolgo dvorano, ki je bila opremljena s telovadnim orodjem. Na drugem koncu je stal oder, na katerem so nastopali člani igralskega odseka kluba in tuji potujoči igralci. Iz dvorane so vodila vrata v nekoliko manjši prostor, ki je služil za čitalnico in zabavišče. V tem prostoru je bila klubova knjižnica. Po sobi so bile razvrščene majhne okrogle in štirioglate mize, obkrožene s stoli. Člani so tu lahko kvartali, šahirali, čitali. Mogli so tudi dobiti kak prigrizek ter toplo in mrzlo brezalkoholno pijačo. Vse je bilo delo očeta Davisa, župnika cerkve sv. Patricija, ki je s svojo ustanovo hotel mladino

Pažnja Vas varuje razočaranja

Zato že pri nakupu Aspirin tablet pazite na »Bayer«-jev križ, kajti brez tega znaka ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas-reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Jud zapietel Anglijo v neprijeten položaj

Opisano katalonsko ofenzivo je general Franco že dalje časa pripravljaj. Načrti za odločilni napad so bili celo izdani rdečemu vrhovnemu poveljstvu. Glavno vlogo pri tem izdajalskem poslu je igral jud Ernest Golding, ki vrši službo angleškega podkonzula v Francovem San Sebastianu na severnem Španskem. Juda so nacionalisti prijeli, ko je hotel iztihatopiti Francove napadalne načrte v Francijo in od tam bi bili priromali v roke španskemu rdečemu vodstvu. Goldinga so po prvi aretaciji na pritisk Anglije izpustili kot nedolžnega, a je bil zadnje dni ponovno aretiran. Med judu zaplenjenimi dokumenti so našli na pismo, s katerim so dobili rdeči špijoni ukaz, naj si prizadevajo preko Goldinga priti v zvezo z rdečo Barcelono in naj se poslužujejo pri pisanju nevidnega črnila.

Po krščanskem svelu

Pogansko božičevanje. Članki, ki so jih o prelepih božičnih praznikih objavili nemški narodno-socialistični listi, so nudili naravno sliko o tem, kako se ta praznik v Nemčiji sedaj »službeno« pojmuje. Sveta noč, božični praznik ni več srce in duha dvigajoči snomin na betlehemske božje Dete. Angelski slavospev »Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so dobre volje«, se v tem krogu ne sliši več! Pastirji ne prihajajo več, da bi se poklonili božjemu Detetu, njegovi Materi in zaščitniku sv. Jožefu. »Službeni« Božič je stari poganski praznik sonca in njegovega rojstva. V Nemčiji so letos v noči od 23. decembra prvokrat proslavili rojstvo zimskega sonca s tem, da so zažigali kresove po višinah in hribih, pa tudi po poljih. Mnogo kresov je tudi gorelo po berlinskih trgih in ulicah. Do zdaj je bil v Nemčiji vpeljan že en praznik sonca, in sicer v juniju, ko stoji sonce v zenitu (v nadglavišču, ko doseže svoje najvišje stanje). Sedaj je vpeljan še en praznik, to je praznik zimskega sonca, ko se mlado sonce rodi. To so bili prazniki poganskih narodov pred Kristusom. Poganski časi, ko še krščanskih praznikov ni bilo, se vračajo, da bi med ljudstvom izpodrinili proslavo najvišjih in najlepših resnic krščanske vere.

Modra božična sveča. V kakšnem duhu so letos praznovali Božič nemški narodni socialisti, dokazuje oklic, ki ga je pred prazniki objavila znana graška prijateljica Slovencev (kajpada papirnata prijateljica) »Tagesnost« in ki v njem med drugim takole vabi: »Na sveti večer bodo vsi Nemci letos prižgali modro božično svečo nemškega naroda, znamenje nemškega miru in vsenemške vzajemnosti. Ta sveča bo zanesla svetlobo v osamljene kolibice iskonskega pragozda, kjer živi nemštvo Oceanije (otočje v Velikem oceanu), prav tako, kakor v najživahnejše ulice Pariza in Londona. Ponesla bo luč v mirne transsilvan-

ske vasi (na Sedmograškem v Romuniji), v kleti južnoštajerskih vinogracov, na parobrode, ki vozijo preko ogromnih morij, v tihe in bučne doline nemškega imperija (države). Povsod, kjer so Nemci, se bodo o Božiču zbrali okoli modre božične sveče nemškega naroda ter prepevali nemške pesmi. Vsi Nemci si bodo v duhu stisnili roke: Nemci v domovini in Nemci v daljnih deželah, in vsi bodo polni veselja, da je nemški narod postal zopet zedinjen, velik in močan. Kako bodo srca Nemcev mirna, ko jim bodo na božični dan vse želje pohitele do gorske vile, ki stoji na Obersalzburgu (kjer prebiva Adolf Hitler)! Modra božična sveča bo spomnila Nemce veselja radi zedinjenja tolikšnih Nemcev z materino zemljo, obenem pa bo znamenje, ki bo spominjalo, da se še mora toliko številu Nemcev izven mej nemškega imperija boriti za zedinjenje z velikim, nepremagljivim nemškim imperijem. Modro svečo bo v Ostmarki delil Schulverein Südmark, in

ta sveča bo prižgana na mejah Nemčije, njen plamen pa bo opozarjal, kako mnogo Nemcev še živi izven mej.«

Komunisti o narodno-socialistični borbi zoper cerkev. Kakor poročajo boljševiski brezbožniški listi, namerava Zveza borbenih brezbožnikov v Rusiji izdati posebno knjižico o borbi narodnih socialistov proti krščanskim cerkvam. V tej knjižici bodo objavljeni posnetki iz govorov Hitlerja, Goeringa, Goebbelsa, Rosenberga in drugih voditeljev in na tej osnovi bo doprinešen dokaz, da je versko stanje sovjetskega državljanja boljše, kot stanje vernikov v tretjem rajhu (v narodno-socialistični državi). Voditelji Zveze borbenih brezbožnikov zagovarjajo stališče, da se borba proti cerkvi v Rusiji baje vrši na zakoniti podlagi, narodno-socialistično vodstvo pa se trudi službeno zanikati v resnici zelo ostro borbo proti krščanstvu in cerkvi. Ta knjižica bo kmalu izšla v ogromni nakladi. Ta knjižica, ki jo širša javnost pričakuje z zanimanjem, ne bo za komunistične brezbožnike nobeno opravičilo, pa tudi za narodne socialiste nobeno priporočilo.

Novice

Nesreče

Voz natri prevozniku prsni koš. Matija Kresnik, prevoznik, je peljal v Mariboru po Gledališki ulici s premogom naložen voz. Voz je na strmeh in poledenem pobočju zdrsnil ter pritisnil Kresnika s tako silo k steni, da so ga oddali v bolnišnico z nartim prsnim košem.

Možgane si je pretresla pri sankanju. Na Tezmem pri Mariboru se je zaletela pri sankanju v drevo 11 letna posestnikova hčerka Marjeta Novak. Otrok je obležal nezavesten s pretresenimi možgani in so ga oddali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Nož od slamoreznice presekal majerju lobanjo. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je zadel redka nesreča 38 letnega majerja Al-

Repino. Stal je poleg slamoreznice, katera je bila v pogonu. S stroja je naenkrat odletel slabo pritrjen nož in je zadel majerja z vso silo v glavo, da mu je presekal lobanjo in zadal 12 cm dolgo rano. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Podsut v gramoznici. V gramoznici, ki oskrbuje gradnjo ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt, je zasula in pokopala plast zemlje 18 letnega delavca Jožefa Jarca iz Zgor. Žerjavcev. Sodelavci so zasutega komaj rešili in je bil prepeljan s hudimi notranjimi poškodbami v mariborsko bolnišnico.

Smrtna nesreča železniškega delavca. Blizu postaje Cirkovce pri Pragerskem so našli smrtno ponesrečenega, v katerem so prepoznali železniškega delavca Jožefa

odtegniti kvarnim vplivom ulic, gostiln in raznih zakotnih krajev.

Štefan ni bil član kluba, toda včasih je kljub temu obiskal klubove prostore. Prihajal je zlasti na predstave. Tudi sedaj je brez obotavljanja vstopil. Sedel je k mizi blizu okna, ki je gledalo na ulico. Zrl je skozi okno, v resnici pa je prisluškoval pogovoru kvartopircev, ki so sedeli pri sosednji mizi.

Ob drugih večerih je bila soba običajno polna mladega sveta, ki je pretresal dnevne vesti. Ta večer je bilo v sobi le nekaj kvartačev, ki so bili razmehoma zelo tihi. V sobi je vladal duh velikega petka. Štefan se je razočaran pripravljal na odhod, ko se je oglašil debeli in samozavestni Kvinlan.

»Bank! Začni, Kazimir!«

Mož, ki mu je veljal poziv, je razmišljal. Tako resno je gledal kvarte, ko da bi šlo za življenje. Dil je plečat, močan. Njegova obleka je pričala, da je spadal v višji krog kakor ostali. Na levi roki je imel prstan z velikim diamantom. Štefan ga je le mimogrede poznal. Toliko je vedel, da je bil Litvanec in je imel na drugem koncu delavskega predmestja točilnico.

»No, začni, Kazimir!« ga je pozval rdečelasi Pinky. »Česa se bojiš?«

»Kazimir misli, da imaš štiri kraljice,« se je oglašil tretji igralec in je vrgel karte na mizo. V naslednjem trenutku jih je spet pobral in rekel: »No, začni, Kazimir!«

»Meni se zdi, da je Kazimir zaljubljen,« se je

nasmehnil Kvinlan. »Samo zaljubljeni so tako zamisljeni ko on... In, glejte, kako je načičkan! Ko kak cirkuški konj!«

Tovariši so se zasmeli.

»Da, da, zaljubljen!« se je muzal. »Oni večer sem ga videl v družbi njegove kraljice. Oba sta bila našemljena ko kaka igralca.«

Nato se je obrnil h Kazimiru in ga vprašal:

»Kazimir, povej no, kdo je bila tista krasotica?«

Kazimir ga je pogledal zaničljivo.

»Rad bi vedel, kajne? Le pridi k nama, ko naju boš spet videl. Vpričo nje te bom pobil na tla. Videl boš, da te bom!«

Debelo je pljunil v pljuvalnik, ki je bil precej oddaljen. Nato si je samozavestno popravil belo kravato.

Družba se je zasmejala. Še preden se je smeh polegel, je Pinky odvrnil:

»Ne, hvala! Nisem radoveden nanjo, četudi bi bila tako lepa, da bi s svojo lepoto kamenje omehčala ali leve začarala.«

»Prav imaš!« mu je pritrdil tovariš. »Pusti Kazimira in njegovo kraljico! Sicer pa tisto dekle ni njegovo. On je le podnajemnik njene matere in tako stanujeta v isti hiši.«

Kazimir je jezno vrgel kvarte na mizo. Tovariši se niso zmenili za njegovo jezo. Pinky je hudomušno dejal:

»Lepo, lepo! Le to bi rad vedel, kaj počne gospo-

Dva tisoč nevest iščejo

Japonci močno delajo na to, da bi se v Mandžurijo naselilo čim več Japoncev. V ta namen so ustanovili posebno mandžursko naseljevalno družbo, ki bo te dni poslala z Japonskega zopet nad 2000 novih japonskih kolonistov. Ker pa je premalo, da bi se v Mandžurijo selili le moški Japonci, je ta družba sedaj v tokijskih listih priobčila oglas na celi strani. V tem oglasu družba vabi mlade Japonce, da se oglastijo, katera bi hotela vzeti za moža mandžurskega naseljenca ter ga spremljati tjakaj. V oglasu je rečeno, da pride na ta način do moža nad 2000 mladih japonskih deklic.

Mož, ki kaže zdravi

V Port Elizabeth, kjer goje kaže južne Ameri-